

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se ispolnijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 30 vin. za vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina na celo leto 8 kron, za pol leta 4 krons, za štiri leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Celjska gimnazija

Kritičnost dvojezične celjske gimnazije, ve liko nasprotstvo napram njej od strani Nemcev izhaja že odtod, ker ima ta gimnazija tudi svojo zgodovino, potem pa seveda v prvi vrsti iz tega vzroka, ker se je Nemci silno boje. Ko je leta 1895 došlo na dnevni red v državnem zboru vprašanje o celjski gimnaziji, je bil v zbornici Hohenwartov klub najmočnejši, in k njemu se je prištevalo tudi osem slovenskih zastopnikov, ti so tedaj dali grofu Hohenwartu na prosto voljo, ali naj njegov klub glasuje za slovenske razrede v Celju, ali pa bodo oni izstopili iz kluba. Hohenwart se je potem z vso silo zavzel za slovensko stvar, in gimnazija je bila odobrena.

Potem pa je Hohenwartov klub razpadel, in tedaj so se Nemci zakleli, da se hočejo ob prvi priliki maščevati Slovincem, in zdaj se jim je ponudila prilika.

Dvojezična gimnazija v Celju jim je mrzka, in se je boje, ker je Celje edno najvažnih mest v narodnostnem oziru, kar se tiče Spod. Štajerja. Nemci pravijo, da ta gimnazija služi narodnemu hujskanju Slovincem in navalu zoper nje. To pa ni res, ker bi bili mi Slovenci veseli in zadovoljni, ako ohranimo to, kar imamo, in si pridobimo ono, kar nam gre.

Vsenemci vidijo v celjski slovenski gimnaziji nasip proti njihovem nasilju, vidijo slovensko kulturo, in zato so gimnaziji nasprotni. Zato je njihovo delo barbarsko, nasilno in krivično. Vlada bi ne smela nikakor stopiti na njihovo stran. Kjer segre za kakšno zadevo na Češkem, kadar se gre za to, da se zadovolji češkim pravicam, tedaj je njeno načelo, da se smejo na rodnostna vprašanja reševati le s sporazumom obeh strani. Zakaj se ni na to stališče postavila tudi pri vprašanju celjske gimnazije?

Ravno ta najnovejši boj za Celje je dokaz, da je vse javno življenje v Avstriji še prepojeno z narodno idejo in okuženo po skrajni narodni nestrpnosti. In da se je vlada postavila na svoje strankarsko stališče glede tega, je vsekakor malo častno in naravnost jako nevarno postopanje. In potem je govoril minister Hartl celo o spravljivosti Nemcev napram Slovincem! Ali kje je v tem spravljivost, ako se hoče Slovincem v Celju vzeti učni zavod, ki je potreben in ki uspešno napreduje, zato se jim pa vsiljuje samostojno nižjo gimnazijo, ki bi bila brez strehe in brez tal! Nemci bi hoteli s tem doseči to, kar je izjavil zbornični podpredsednik Kaiser, namreč, da država potrebuje za svojo upravo nemških uradnikov — da so torej državi nepotrebne slovenske šole in slovenski uradniki.

To je torej nemška dobrohotnost, ki hoče Slovence spleh odriniti od javnih državnih služb! Ta dobrohotnost in spravljivost Nemcev se je tudi lepo pokazala pri izidu glasovanja za celjsko gimnazijo v odseku, ko nek nemški poslanec ni mogel zadržati svojega ško doželja in veselja ter je ves navdušen nad novo krivico, prizadeto Slovincem, zakrutil „Heil“.

Vendar ima tudi to celjsko vprašanje svojo dobro stran. Brez sumnje in brez vsakega vpliva to ne bode na dobrodušne Slovence, ker se jim je zopet enkrat ponudila prilika, da spoznajo,

kako so vsi Nemci ednaki. Dobro je, da so se enkrat vsi Slovani našli skupaj, da so si Čehi vzeli slovensko stvar k srcu kakor svojo lastno, da so pozvali svojega ministra Rezeka, da pri tej zadevi vrši ulogo slovanskega ministra. Dobro je tudi, da so se vsi zastopniki južnih Slovanov združili brez razlike strank in izdali skupno izjavo. Glavno je, da zdaj pri tem vztrajajo, da se ta solidarnost in sloga obdrži.

S Stürgkhovim predlogom napovedali so nam Nemci brez razlike strank boj na življenje in smrt. Mi se moramo zato pripraviti na vse važnosti tega boja, zakaj gotovo je, da se ne smemo dati zapeljati od upanja, češ, da nam ostane gimnazija v Celju v kljub porazu v odseku, temuč naši poslanci morajo storiti vse v to, da se nemškemu pohlepu od strani vlade ne zadovolji. Naši zastopniki pa naj tudi gledajo na to, da ostane pri sedanjih medsebojni vzajemnosti Slovanov, zakaj le na tem mogočem slovan-skem temelju nam bo mogoče uspešno izbojevati ta boj.

Naša vlada.

Dve leti sta že minuli, kar ima Körberjevo ministrstvo v rokah državno krmilo, a če pogledamo na uspehe dveletnega vladanja, se prepričamo, da ta vlada ni dosegla pravih, realnih vspehov.

Ko je Körber po Clary ju in po preklicu čeških jezikovnih naredb, tej nepozabni kapitulaciji pred nemško obstrukcijo, sestavil novo uradniško, „nepriustransko“ vlado, je živel in z njim so živeli tudi drugi v nadi, da se mu posreči ozdraviti parlamentarne razmere, ublažiti narodnostna nasprotja, omogočiti mirno in redno parlamentarno delovanje, zboljšati javne razmere ter spraviti do določenega roka tudi pogodbo pod streho.

A kako so se te nade uresničile, kako je Körber izpolnil svojo nalogo?

S Körberjem je prišel do veljave sistem, da država ne sme Slovanom ničesar dati, v kar ne privolijo Nemci. Tudi druga uradniška ministrstva so se več ali manj po tem ravnala, ali še le Körberju je bilo sojeno, da je to prakso povzdignil v načelo. Vodilen motiv njegove politike je, da Slovani tudi tega ne smejo biti deležni, kar jim gre po zakonu, kar je njihova pripoznana pravica, ako se le nemška obstrukcija oglasi z vriščem in protestiranjem.

Po tem načelu se ravna ministrstvo napram Slovanom, dočim uporablja vsa sredstva, kolikor jih ima na razpolago, da utrjuje nadvlado nemškega življa in da pospešuje nemške predprave, v tem ko meče na vse strani sladke besede in diplomatično zasukanje obljube ter hoče veljati kot vsem narodom enako pravična, nepristranska vlada. Toda narodi so prišli že davno do spoznanja, da je soditi vlado ne po besedah nego po dejanjih, in tako sodijo tudi Slovani Körberjevo nepristranost samo po vladnih dejanjih, ki pa so vse prej kakor nepristranska.

Toda četudi je Körber uveljavil nekaj nov sistem, vendar svojega namena ni dosegel.

Narodna nasprotja se niso popolnoma nič ublažila, ampak zadobila po nekod še ostrejšo obliko, parlamentarni položaj je pa takšen, da je Körber nad njim že obupal. Čehi se niso udali v svojo usodo, se niso sprijaznili z mislijo, da morajo molče in udano pretrpeti preklic jezikovnih naredb. Körber je poskusil z razpustom poslanske zbornice svojo srečo, pa tudi ni ničesar opravil, zakaj novi parlament deluje samo mehanično, tudi v novem parlamentu, dasi je obstrukcija utihnila, je položaj nespremenjen takšen, kakor je bil v starem; kajti tudi v novem parlamentu ni prav nič upanja, da bi vlada mogla dognati avstro-ogresko nagodbo.

Češki poslanec, dr. Stransky je naravnost povedal, da začne Čehi pri nagodbi odločilni boj, da hočejo pri nagodbi uporabiti vsa sredstva v svrhu, da si izvojujejo za svoj narod pravico. In ker ni prav nič upanja, da bi takomenovana češko-nemška spravna pogajanja se posrečila in rodila pozitiven sad, in ker je čisto gotovo, da se češka opozicija v parlamentu ne dá premagati, je torej očitno, da tudi na parlamentarno rešitev nagodbe ni računati.

To je glavna svar, ako presojamo „uspehe“, ki jih je doseglo Körberjevo ministrstvo. Parlamentarni in politični položaj je tako obupen, da je Körber sam prišel do spoznanja, da s parlamentom mu ne bo mogoče uresničiti prevzetih nalog. Polom in nevspeh Körberjeve politike se vidi iz tega, da mora ministrski predsednik sam oznanjati preznačilno vest, da s sedanjo ustavo ne more več izhajati, ter da napoveduje sam, da se ustava odpravi in uvede absolutizem.

To so uspehi dveletnega Körberjevega vladanja. Zdaj mora načelnik tiste vlade, ki je hotela ozdraviti parlamentarne razmere in obetala strogo ustavno vladanje, ki se je celo naravnost izrekla zoper uporabo § 14, sam naznaniti, da s to ustavo ne more več izhajati, da jo torej hoče odpraviti in uvesti absolutizem.

Vse okoliščnosti kažejo, da se ta prorokovanja tudi uresničijo, in da se odpravi ustava; gotovo je pa tudi, da preti od tega večja nevarnost državi, kakor pa Slovanom.

Celjske in štajarske novice.

(Tabor v Žalcu) skličejo vsi štajarski slov. državni in deželni poslanci. Govorniki so se že določili, ravno tako tudi gradivo, ki se bode obdelavalo. Tabor vrši se v mesecu marcu.

(Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Celju) že dolgo ni dala glasu od sebe, tako, da je opravičen dvom, je li še pri življenju. Ustanovljena s toliko navdušenostjo je začela kmalu hirati, in zdaj stoji na usodepolnem razpotju, ali se izroči poginu ali pa se vzbudi iz mrtvila in začne delovati v čast in slavo narodnemu celjskemu ženstvu. Zadnji občni zbor naše podružnice se je baje vršil pred dvema leti. Spomnili smo se naše podružnice ob priliki, ko so ravno ponosne litijake Slovenke poslale vnovič 200 kron pokroviteljine prezasluzni in prepotrebni šolski družbi. Veselo je poročati o takšni zavednosti in požrtvovalnosti litijaskih narodnih dam, žalostno pa se je spominjati siromašne celjske ženske podružnice.

(Sklep i šolskega poluleta) se je vršil v soboto na gimnaziji in drugih šolah v Celju.

(Čisti dehodek), ki se je nabral na maškaraadi „Celj. Sokola“ od posetnikov, ki so si ogledali znameniti avtomatični stroj in pokusili izvrstno kapljico, katero je proizvajal, znaša 29 K 44 vin. Od te vsote so prireditelji namenili 20 K šolski družbi sv. Cirila in Metoda, 9 K 44 vin. pa „Dijaški kuhinji v Celju“. Prirediteljem omenjene mašine gre za njihov požrtvovalni trud vse priznanje, istotako trgovini z železnino „Merkur“ (Peter Majdič), ki je posodila stroj. Hvala vsem skupaj! Živeli darovalci!

(Iz sokolskih krogov.) Z združenimi močmi in sočutjem smo pokopali na pustni torek — rajnega „Kurenta“. Sedaj pa, ko se je že polegla prva žalost, je nastopil tudi za nas čas resnega dela, ki je bilo pretrgano vsled predpustnih zabav. Mlajše brate telovadce spomnimo, da so telovadne ure vsako sredo in soboto zvečer od 8. do 10. ure, starejšim bratom pa priporočamo, naj ne pozabijo na svoje telovadne ure ob torkih in petkih od 6. do 7. ure zvečer. To je vse staro. Nekaj novega pa je, da se bo otvoril zopet tečaj za sokolske gojence. Ob nedeljah popoldne od 4. do 5. ure, počenši 23. t. m. bodeta vodila sokolski naraščaj brata Fabijani in Zabukovšek pod nadzorstvom načelnika br. Smertnika. Slovenske trgovce in obrtnike pa prosimo tem potom, da dovolijo svojim učencem posecati ob nedeljah popoldne sokolsko telovadnico. — Na delo, bratje Sokoli! Ne nazaj, — ampak naprej!

(Občnoslovensko obrtno društvo v Celju) naznanja svojim udom, da se vrši redni občni zbor v sredo, dne 19. t. m. v prostorih „Delavskega podp. društva v Celju“. Želeči je, da se vsi naši obrtniki udeležijo zborovanja, ker pridejo na dnevni red važne stvari.

(Poslanec vitez Berks in tovariši) so interpelirali zaradi sestave pridobinske komisije v Celju ter v zadevi slovenščine pri spodnještajarskih političnih uradih.

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 10. prosinca t. l. na predlog udeleženca g. A. Brezovnika sklenil, da se posebno z ozirom na nove službene tabele (kjer se tudi učiteljevo zasledno in politično življenje klasifikuje), vis. c. kr. dež. šol. svet poprosi, da bodo te klasifikacijske listine javne.

(Dovoljenje za rudosledbo) v okrožju celjskega urada se je dovolilo dunajskemu trgovcu Henriku Blitzu. Istotako dovoljenje je dobil na eno leto tudi neki Herman Ott iz Zgor. Polskave za politične okraje Celje, Slov. Gradec, Ptuj in Maribor.

(Prvo letošnje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču) se začne dne 3. marca tega leta.

(Umrli) bivši oskrbnik graščine ljubljanskega škofa v Gornjemgradu, znani Josip Hofbauer. Opraviti smo imeli dovolj z njim v življenju, zato ga pa pustimo sedaj mirno počivati.

(Iz celjske okolice.) Pred novim letom oživetvorjena akcija za podraženje mleka, katero so kmetovalci sprožili sami, a jo je izvedlo naše politično društvo „Naprej“, ni imelo mnogo uspeha. Kriva temu je nesolidarnost in nezavednost onih kmetov, ki se niso hoteli pridružiti skupnemu postopanju ter so svoje glavo ostali pri stari meri sebi v škodo in sramoto. One mlekarice, ki so se poprijele nove mere, so izgubile marsikje svoje odjemalce, ker poslednji niso slednjič bili tako neumni, da bi kupovali mleko dražje, če jim je pa mogoče dobiti ga bolj po ceni. Zato pozivljamo danes občine v mestni okolici, naj se drže ukaza, danega jim od celjskega okrajnega glavarstva, da gledajo namreč strogo na to, da se ima rabiti vedno in povsod le nova mera. Ako občine tega ne store, ako se mlekarice povsod ne poprimejo nove mere, obrnili se bomo še enkrat na glavarstvo!

(Imenovanja.) Davčni oficijal Ivan Stermshegg je imenovan davkarjem. Davčna pristava Fran Stiplovšek in J. Zigrosser sta postala oficijala, davčni praktikant V. Cervenka pa pristav.

(Od Sv. Jurja ob Taboru.) V 3. številki lažnjivega lista „Štajerc“ zaletava se nek „bistroumni“ dopisnik v našo mlekarško zadrugo. Na dolgo in široko opisuje stanje mlekarne, zadrugnikov, nakane zadrugnikov itd. Svetovali bi

slabo informiranemu in nevednemu dopisniku počakati do tedaj, ko bo treba poravnati zadružni dolg; mogoče bi nam tudi on položil kak vinar na račun našega dolga. Gorostasna laž je, da bi vodile osnovateljke mlekarne edino klerikalne nakane, ter da se je ustanovila mlekarne le v škodo kmetu. Res pa je, da ima tukajšnje ljudstvo velike koristi od mlekarne, kar prizna drage volje vsak tukajšnji rojak. Tudi ne umemo, kako zamore „giftna krola“ spravljati mlekarne v zvezo z občinskimi, deželnozborskimi in drugimi volitvami. Dopisnika umazanega lista „Štajerc“ pa imenujemo grdim lažnjivcem in obrekovalcem. On sam je pokazal, da nima srca za kmeta.

(H katoliški veri je pristopil) v Rajhenburgu ondotni protestantski železniški uradnik Jurij Wassertheurer. Najbrže ne zgolj iz prepričanja.

(Iz Vidma ob Savi.) Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je priredilo dne 9. svečana t. l. plesni venček v zvezi s srečolovom. Obiskovalcev je bilo veliko, kar se ni pričakovalo. Razen domačinov so gostje in gasilna društva iz Rajhenburga, iz Leskovca na Kranjskem, iz Sv. Križa pri Kostanjevici, iz Krškega in iz drugih krajev, to veselico s svojo navzočnostjo mnogobrojno počastili. Zaradi tega je bil uspeh pravi dober. Prav lepa hvala vsem, darovalkam in darovalcem daril in tudi gostom.

(Ptujski deželni gimnaziji) se je pripoznala javnost od 1. do 8. razreda za dobo, da izpolnjuje stavljenе ji pogoje. S pravico javnosti je pripoznana tudi pravica do maturiranja.

(Iz Ptuj.) Plesni venček, katerega je priredila ptujka čitalnica dne 8. t. m., se je jako dobro obnesel, kajti udeležilo se je plesa poleg mnogo domačinov tudi lepo število dam in gospodov iz Maribora, Ormoža, Št. Vida, Polenšaka, Vurberga, Frajnkove, Jurovc, Središča in Hajdine. Še le za rano ločili smo se z željo, da bi nam imenovana čitalnica priredila več enakih večerov. Govori se, da se priredi dne 5. aprila t. l. sijajen koncert in pomladanski plesni venček. Svirala bode vojaška godba. Tudi oba društvena večera s tamburanjem in petjem sta privabila mnogo čitalničarjev in čitalničaric.

(Županom v Ormožu) je izvoljen ondotni trgovec J. Kautzhammer. Nemoč po mišljenju, a Slovenec pri dobičkariji.

(Stekel pes) je cgrizel pri Sv. Martinu pri Vurberku posestnika Ivana Vogrina in njegovega sina. Oba so takoj prepeljali v bolnišnico.

(Pri Sv. Jurju ob Ščavnici) sta se naselila za zdravnika gg. dr. Leo Kreft in dr. J. Folnecki.

(Za napravo javne tehnice v Središču) je dovolila štajarska kmetijska družba ormoški podružnici 400 K.

(Človeške kosti) so izkopali v nekem vinškem hramu na Kamenščaku pri Mali Nedelji. Hram so podirali zaradi novega rudnika. Na lobanji se poznata dva močna udarca ter je ista razpočena, iz česar se sklepa, da se je izvršil uboj. Ljutomersko sodišče vodi preiskave. Najbrže je bil ubiti kak tuji kupec.

(Županom v Ljutomeru) je izvoljen notar Julij Thurn.

(Muzej v Mariboru.) Sestavilo se je v Mariboru društvo, ki se bavi z ustanovitvijo muzeja.

(Vozna pošta) se je uvedla s 15. t. m. med poštama Sv. Barbara in Sv. Lenart pri Mariboru, ki bo odhajala od Sv. Barbare ob 9. uri zjutraj, od Sv. Lenarta pa ob 12. uri popoldne.

(Poroka v bolnišnici.) Mariborski profesor J. Pöltzl, ki leži že dolgo časa težko bolan v graški bolnišnici, se je poročil te dni na bolniški postelji s privatno učiteljico Henrico Heu.

(Požar v tobačni tovarni v Fürstenfeldu.) Dne 12. t. m. je nastal v skladiščih omenjene tovarne požar. Zgorelo pa je samo 30 000 kratkih amodk, dočim so rešili nad tri milijone dragih amodk.

(Notar — poneverjalec.) Graški porotniki so obsodili notarja Ant. pl. Riglerja v 15mesečno ječo. Riglet je poneveril 45 662 K. Doma je iz Maribora.

(Smrt valed padca.) Višji poštni kontrolor v Gradcu, Slovenec g. Fran Dolenc, je padel dne 11. t. m. na tlaku tako nesrečno, da si je

zlomil in prebil kost na nogi. Še bi bila rešitev mogoča, če bi si bil pustil nogo odvzeti, ker pa se je temu branil, umrl je v bolnici dne 14. t. m. Prepeljali so ga v njegov rojstni kraj, v Škofjo Loko. N. v. m. p. l.

Druge slovenske novice.

(Shod slovenskih časnikarjev) se bo vršil v letošnjih binkoštnih praznikih v Ljubljani. Shod bo združen z izletom na Gorenjsko, v Poštojao in eventuelno v Trst.

(Ljubljansko šolstvo.) Na o. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani je bilo koncem dovršenega I. semestra 618 dijakov, druga državna gimnazija s šestimi razredi ima 310 dijakov, na realki pa je 483 dijakov.

(Osebnosti.) Senkundarjem v kranjski deželi bolnišnici je imenovan g. dr. Josip Zajc; asistentom v ginekološkem oddelku pa g. dr. pl. Föderperg.

(V deželni šolski svet kranjski) je deželni odbor odposlal zopet dosedanja svoja člana dr. Tavčarja in Schafferja.

(„Vrag“ gorel.) V Mengšu se je Fran Kreč, vulgo Prehulc, na pustni torek napravil za „vrage“ in se povil s predivom. Nek šaljivec je v gostilni, v kateri je „vrag“ hodil moško gori in dol, prižgal pipo. Prehulc je mislil, da napravljen v „vrage“ vse vzmore, zato je zagrabil predivnati rep in ga pritaknil k šaljivčevi pipi češ: „Saj vrag ne gori!“ Toda rep se je takoj vnel in v hipu je bil ves „vrag“ v ognju. Dvema navzočima se je posrečilo ogenj pogasiti, vendar se je „vrag“ tako opekel, da je moral v bolnišnico.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministrstvo je dovolilo 500 kron v pokritje stroškov za ustanovitev dravesnice v Zgornjem Tuhinju na Gorenjskem.

(Povodenj v Planini.) Vseled snega in deževja je bila vsa planinska dolina na Notranjskem minoli teden poplavljen. Ponekodi je bila cesta do pol metra pod vodo.

(Zadnji vihar) dne 16. in 17. jan. je na Koškem napravil res ogromno škodo. V velikovškem okraju je vihar nad 300 poslopij deloma popolnoma razdril, deloma hudo poškodoval. Samo v dješki občini se ceni škoda na poslopih na 18 310 K, v gozdovih na 157 350 K; gozdov je uničenih 1700 oralov.

(Velika stavka v Trstu.) Ker vodstvo „Lloyda“ ni ugodilo zahtevam stavkujočih kurjačev, so stopili v stavko delavci skoraj na vseh delih. Vseh stavkujočih je bilo okrog 20 000. Tovarne in prodajalne so zaprli, štrajkujoči delavci so provzročili velike izgrede, in je moralo vojaštvo priti policiji na pomoč. Tovorni promet na železnicah je bil ustavljen in časniki niso mogli iziti. Ker je bila nevarnost za javno varnost vedno večja, je v petek vojaštvo zasedlo celo mesto.

(Velikanski nemiri) so se pripetili v petek in soboto v Trstu. Vsi tisoči tržaških delavskih slojev so se izkazali solidarne s kurjači pri Lloyd, ki so štrajkali, in ustavili delo. Vseled tega je bil ustavljen vsak promet. V soboto zjutraj so se začele valiti po ulicah tisočerne množice delavstva, in ko je oddelek policajev jih naskočil z golimi sabljami, so postale demonstracije še hujske. Policiji je prišlo vojaštvo na pomoč, in opoldne je bilo že celo mesto zasedeno. Več policajev je bilo s kamni in nožmi ranjenih; ku pa je na glavnem trgu množica s kamni napadla ondi nahajajočo se četo, ter je nekdo vrigel kamen zapovedujočemu načelniku v čelo, da se je zgrudil na tla, je izstrelilo vojaštvo trikrat zaporedoma. In mrtvih je padlo devet oseb, težko ranjenih pa 22. Med mrtvimi je bilo nekaj povse nedolžnih, gledalcev, ki so stali ob strani. Potem je došlo v Trst vojaštvo od vseh strani, iz Gorice, Ljubljane in drugod. V soboto so se ti izgredi ponavljali, in je na mnogih mestih prišlo do spopada med množico in vojaštvom. Ustreljenih je bilo zopet mnogo oseb, še več pa ranjenih. Bila je to že prava revolucija; kakor se govori, je delavce ščuvala zopet vojake laška irredenta. Prebivalstvo je izobesilo črne zastave v znak žalovanja za ubitimi žrtvami. Zdej so izgredi ponehali, kjer je „Lloyd“ ugodil zahtevi delavcev.

(Umrli je) v Trstu g. Ivan Dolinar, bivši c. kr. šolski nadzornik za tržaško okolico.

(Eksplodija na parniku) V sredo so eksplodirali na parniku „Zora“ iz Dubrovnika, ki je zasidran v tržaškem zalivu, plini, kateri so se razvili iz na parniku vkrcanega premoga. Pri tem so bili deloma težko, deloma lahko ranjeni kapitan in dva delavca. Nek mornar je vsled eksplozije zletel v zrak, a je na srečo padel v morje, in se mu ni zgodilo nič hudega.

(Osebnost) Na goriško gimnazijo pride kot suplent gosp. dr. Josip Srebrnič rodom iz Solikana.

(Dopolnilne deželnozborske volitve) na Krasu in v tolimskem okraju za goriški dež. zbor na mesto dopolnitelnih poslancev g. dr. Treota in Klavžarja so razpisane na dan 20. marca t. l. Isti dan se vrši tudi volitev namesto odstopivšega laškega poslanca Dottori ja.

Dopisi.

Izpod Solčavskih planin. Zadnja skupščina okrajnega zastopa za okraj Gornjigrad je razveselila marsikoga, posebno pa nas prebivalce od Ljubnega do Luč in Solčave.

Sprejeta bila je namreč v okrajno cesto dosedaj občinska cesta Ljubno-Luč in pa cesta brez gospodarja Luče-Solčava. To je velika pridobitev za nas prebivalce ob zgornjem delu Savinje in hvaležni smo možem zastopnikom našega okraja. Trdilo se je — zlasti od tistih, ki niso bili voljeni odbornikom, četudi so mislili nato — da sedanji odbor in zastop strankarsko postopata, ali to ni res, kakor je ravno zadnja skupščina pokazala. Prej, ko so imeli Savinčani večino v teh dveh korporacijah niso sprejeli omenjene ceste v okrajno cesto, pač pa so jo „Zadrečani“, ki od nje nimajo nobene koristi.

Kakor smo slišali, bode se že na pomlad začelo delati na cesti; klanci se bode znižali in vsa cesta zdatno razširila.

S tem bode se pa tudi promet tujecev v naših prelepih planinskih krajih povečal v prid prebivalstvu.

Zimo smo do zadnjih tednov imeli brez snega. Sedaj ga je padlo zadosti in je po cestah in potih prav živahno življenje. Lcs se spravlja in vlačijo k žagam.

Mrzlo pa ni dosti, in najbrž gostilničarji in mesarji ne bodo dobili nič leda. No, pa saj drugod tudi ne bode boljše.

Drugokrat pa Vam hočem več pisati; pozdrav Vam pošilja, gospod urednik, od vznožja Ojstrice Vam vdani Planinec.

Črnagora pri Ptuj. Tu so bile dne 10. februarja t. l. občinske volitve. Dve stranki sta si stali srdito nasproti. Volilcev je prišlo kakih 200. „Repnjaki“, t. j. „Štajerčevi“ pristali so se na vse pretege trudili vreči narodno stranko, in tako strmoljaviti tudi slovenski okrajni zastop ptujski, kajti Črnagora odločuje v tej korporaciji. „Repnjaki“ so se nadejali popolnoma svoje zmage; že so imenovali starešinstvo in v to ime pili, hvala Bogu, da na medvedovo kožo; pogoreli so do čista, niti ednega avojcev niso spravili v odbor, čeravno so silno pritiskali ptujski Bismarkovci. K tej lepi zmagi so nam pripomogli sosedi iz št. Lovrenca, Majšperga in Sel. Ti vrli in zavedni možje so z vzgledno disciplino volili in vztrajali več ko 10 ur na volišču v kljub surovim psovkam „Štajerčevcev“. Hvala jim iskrena!

Borba je bila posebno huda v tretjem razdelku; vsak glas je bil odločilen; nervozno smo pričakovali vsakega našega volilca. Lahko je torej umevno, da se nas je polotila silna ogorčenost, ko se niso nekateri omikanci prikazali na volišče. Repnjaki so spravili vse v boj, „kar leze in kar gre“; nbeden „Štajerčevce“ ni izostal, pri nas pa tolika malomarnost! Sosednji kmetje so na ves glas godrnjali: Mi pridemo v slabem vremenu, po najgršem blatu in stojimo tokaj ves dan, da bi pomagali Gorcem do zmage, ti pa, ki bi morali narodu dati vzgled, sede brez skrbno za pečjo, kakor da bi se vršila le kaka pustna komedija. Ali so ti pristaši „Štajerca“ in ptujskih Bismarkovcev? Bog nam pomagaj, če bomo imeli v boju z ljutim nasprotnikom takšne prijatelje! Za Boga, kaj mislijo oni gospodje, če bi prišel okrajni šolski svet v nemške

roke, kar bi se bilo zgodilo, ko bi bila propala narodna stranka?!

Človek se kar zgraža nad tako brezbriznostjo. To so trpke besede; vendar naj jih niče ne zameri, saj niso pisane iz kake animozitete, temveč jih je narekovalo domoljubno srce, ki bije le za srečo in blagor domovine in trepeče za njeno bodočnost.

Iz Središča. V društvenih prostorih naše „Edinosti“ zbralo se je 12. t. m. lepo število društvenikov in domačinov v dokaz, da skušnje posameznikov v gospodarskih strokah, o katerih se v „zabavnih večerih“ razpravlja, mikajo.

Ko nam je g. Jakob Klemenčič zadnje sredo razlagal pomen mlekarstva za naše razmere, slikal je g. Kočevar na pepelnico sredo gospodarstvo kmetijske hiše nek daj in sedaj. Končno omenil je poročevalec, da je v resnici žalostno, da na naši ljudski šoli ure za pouk gospodarstva do ločene niso, da našim šolskim berilom pomanjkuje snovi o gospodarstvu in tudi o običajih in zgodovini našega naroda. Pri tem se je vnela živahna debata, zaključivša se z željo, naj bi merodajni organi skrbeli, da se v naši šoli vpelje pouk o gospodarstvu.

Z delom preobločenemu g. Kosiju na ljubo se popravi zadnje pismo v št. 9. „Domovine“, da se ni želja izrekla, naj bi on svoj govor v cenjeni nam „Domovini“ priobčil.

J. Šinko.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Na interpelacijo dr. Luegerja in tovarišev, kaj boče ukreniti vlada, da se bodo v prihodnje občinske volitve na Dunaju in v nižjeavstrijski deželni zbor vršile prosto in brez podkupovanja od židovskih kapitalistov je odgovoril Körber v seji dne 13. t. m.; dejal je, da ni nič nepravilnega, ako se nabira denar za volilne namene. Na ministrov odgovor se je potem razvila velika debata, ki je zavzela velik del seje v četrtek in petek. Dne 13. t. m. je zbornica v drugem in tretjem branju dovolila vojaške novince za tekoče leto. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb je odgovarjal obširno na razne pritožbe. Poslanec Biankini je odločno grajal, da se na eni strani med hrvaškimi vojaki širi mažarski duh, a na drugi zlasti v Dalmaciji pa laška irredenta. Oboje je nevarno za armado in seveda tudi za državo. V petek so poslanci Berke in tovariši vložili interpelacijo glede imenovanja članov komisije za pridobinski davek v Celju, ker so bili za celjsko okrajno glavarstvo izvoljeni sami Nemci. Naši poslanci so vložili tudi interpelacijo glede nemškega uradovanja v celjskem okrajnem glavarstvu. V soboto je poslanec Mazurana interpeliral predsednika, zakaj Körber ne pojasni dogodkov v Trstu. Nato se je takoj oglašil Körber ter dejal, da se je primerila sicer katastrofa, a da je streljanje vojaštva docela razumljivo in opravičeno. Stavljen je bil tudi nujni predlog radi dogodkov v Trstu. Poslanec Pernerstorfer je koštatal, da se je streljalo na neoborožene ljudi ter da so bili tudi ubiti nedolžni gledalci. Körber je obljubil najstrožjo preiskavo, kdo da je zakrivil katastrofo. Na dnevnem redu je bila razprava glede bosanskih železnic. O tej predlogi je na dolgo razpravljal minister Wittek.

(Nov cesarski namestnik v Dalmaciji) bo baron Handel, ki ne zna hrvaški, ali se uči. Pričakujejo pa, da se uvede z njim notranji hrvaški jezik.

(Češki deželni zbor) se baje skliče takoj po Velikinoči, t. j. prve dni meseca aprila. Istočasno se tudi skličejo ostali deželni zbori, ki se niso sklenili proračuna.

(Nemške spletke) V Budjejevicah na Češkem je imenoval občinski zastop cele vrste nemških novih meščanov, in častnih meščanov, da si za gotovi za bodočnost večino pred Čehi. Okrajno glavarstvo pa je imenovanje razveljavilo, vsled česar se pozivljejo nemški poslanci k obstrukciji.

(Pogajanja z Ogrsko.) Ministriški predsednik Körber je imel dne 11. t. m. dolgo konferenco s Szellom, ogrskim ministrom, radi avtonomnega tarifa. P. roča se, da se je doseglo le delno sporazumljenje. Glede prepornih točk sta si pridržala odločitev, ko se posvetujeta še z drugimi ministri.

(Prememba pri gališkem namestništvu.) Grof Pininski, sedanji gališki namestnik v najkrajšem času odstopi, ker so mu zadnji dogodki zagrenili službo. Ponovljene demonstracije lvovskega dijaštva, ki jih ni mogel preprečiti, so mu znatno oinajale tla.

(Ruskoavstrijska pogodba in balkanske države.) O posledicah obiska avstroogrškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda na ruskem dvoru piše petrogradski list „Novosti“: „V Srbiji in Bolgariji so o potovanju nadvojvode v Petrograd nezadovoljni. Ker so vajeni, da vidijo Rusijo in Avstro Ogrsko kot nespravljiva sovražnika, jim ni všeč, da so se vsled poseta nadvojvode razmere med državama še bolj utrdile. Ali tem čudnim balkanskim politikom se ne posreči za sejati med državama nesloge in varati. Ruskoavstrijska pogodba je dovolj močna, da vzdrži na Balkanu stari položaj. S to pogodbo so izpodbita tla vsem balkanskim spletkam. L. 1897. sklenjena zveza se je sedaj iznova potrdila, kar zajamčuje ne le mir na Balkanu, nego bode vplivalo tudi na razvoj orientalskega vprašanja. — Želeti je le, da bi rusko avstrijska zveza onemogočila germanizacijo balkanskih držav.“

(Kosta Tavšanović), slovit srbski politik in narodna mučenec je te dni umrl na Reki v starosti 48 let. Svoje življenje je nesebično žrtvoval za blagor srbskega naroda, a zato je žal od prejšnjega kralja Milana le nehvaležnost in preganjanje ter je moral trpeti celo v okovih. L. 1889. je postal minister poljedelstva in notranjih zadev. Tedaj je osnoval mnogo strokovnih šol, pospeševal poljedelstvo in obrt. Hotel je povzdigniti narodno gospodarstvo v Srbiji in trgovske vezi z inozemstvom. Srbska radikalna stranka je izgubila z enim svojega najvplivnejšega člana.

(Preosnova grške armade) Že po završeni grško-turški vojski so spoznali grški državniki, da armada v sedanjem stanju in organizaciji ne ustreza nikdar svojem namenu. Zdaj pa so sklenili povabiti avstrijske častnike, da jim uredijo in izvezbajo armado.

(Rusija.) Tekom letošnjega leta bo imel ruski car še dva važna obiska. V kratkem ga boče obiskati nemški cesar Viljem, meseca junija pa ga obišče predsednik francoske republike Loubet.

(Vojna v Južni Afriki) Kitchener poroča, da so izgubili Buri v zadnjem tednu 69 mrtvih in 17 ranjencev. 574 Burov je bilo ujetih in 57 se jih je udalo. To so neverjetne številke! Kako živahno je na bojiščih, dokazuje to, da je bilo po poročilu nekega lista meseca decembra 310 bitk in prask, in sicer 120 v Transvaalu, 101 v Oranju, 74 v Kaplandiji in 9 Natalu. To kaže, da so burske čete še po vsej Južni Afriki; večinoma povsod so bili Buri napadalci. Angleži imajo nad 300 000 vojakov na bojiščih in 382 000 konj. V letih 1900 in 1901 so Angleži odposlali 227 000 mož, 61 000 jih je bilo prej že tam doli, 20 000 pa je bilo domačinov. Angleška vlada je prepričana, da vojna do meseca junija še ne bo končana, zato bode za dan 26. jun. določeno kronanje kralja Edvarda odložila. Londonski listi poročajo, da je vlada naročila Kitchenerju, naj pove burškim voditeljem, da je Anglija voljna sprejeti mirovne pogodbe, če jih stavijo Buri. Ker Angleži vedo, da še vojne dolgo ne bo konec, ako ne vjamejo Botha in Deweta, so začeli na vse načine preganjati ju, da bi vjeli ta dva hrabra poveljnika.

Književnost.

(Povesti za mladino) Ljubljanski založnik J. Giontini je izdal zadnji čas zopet več lepih knjižic, namenjenih slovenski mladini, namreč povest „Mirko Poštenjakovič“, že v drugi izdaji, cena 40 vin, po pošti 45 vin, povest „Eci“, nemški spisal K. May, cena 40 vin, po pošti 45 vin, nadalje Dominicus — Pripovedke, cena 48 vin, po pošti 53 vin. Izdal je tudi od Cooper ja povest Bumpo v štirih anopičih; vsakemu je cena 48 vin. Vsaka knjižica ima na naslovn strani lepo podobo.

Razne stvari.

(4000 črnih slepot operiral.) Bavarski vojvoda Karol Teodor, ki je ob enem tudi doktor

vsega zdravilstva, je ravno kar operiral štirinosega bolnika za črno slepoto. Pri vseh teh operacijah, ki jih izvršuje seveda brezplačno, mu je pomagala njegova soproga.

(Dostojni jetnik zadel glavno srečko) Župan Helfert, ki je bil obsojen na smrt, a pozneje pomilostjen v dostojno ječo, je zadel te dni glavno srečko 50.000 K. Tolika sreča je moža le raztogotila.

(Mrzel obed.) Italijanski polk št. 12 je imel pred tedni vojaške vaje s snežnimi čevlji (ski) — v visokem snegu v Alpah. Častniki pa so si izmislili, da prirede sredi snega — banket. Vojaki so izkopali v trdo zmrzli sneg celo dvorano, napravili iz ledenih plošč mize in klopi, a častniki so priredili v tej „naravni“ dvorani veliko pojedino. Tudi soproga nekega stotnika je bila zraven. Res, da so bila jedila — mrzla, a greli so se gostje z močnim vinom.

Loterijske številke.

Gradec, 15. februarja 1902: 41, 10, 34, 86, 85.
Dunaj, „ „ „ 21, 8, 77, 75, 45.

Št. 46/02.

RAZGLAS.

Pri ljudski šoli v Topolšici se bo stavilo spemladi učiteljsko stanovanje.

Stavbeni prevdarek je na 10.000 kron na stavljen in se bo dražba za oddajo skupnega dela v ponedeljek dne 24. svečana z začetkom ob 9. uri zjutraj na licu mesta vršila.

Krajni šolski svet TOPOLŠICA, dne 14. svečana 1902.
(51) 2-1 Predsednik: Ivan Supan.

Oddaja

stavbinskih popravil na župnijskih poslopih na Doberni. Ta popravila dela oddala se bodo dne 18. sušca 1902, ob polu 2. uri popoldne v občinski pisarni doberniški potom zniževalne dražbe.

Stroškovnik je v občinski pisarni na razpogled.

Cerkveno konkurenčni odbor na Doberni dne 13. svečana 1902.

(50) 2-1

Josip Kok, načelnik.

Naprodaj

je „Excelsior“ harmonij z 5 oktavi F. F. sedmimi registri; posebno imeniten je radi diskant in bas koplerja, nepoškodovan, z dobro ubranim glasom. Zlasti je sposoben za manjšo faro. Povpraša naj se pri lastniku Jerneju Košec v (49) Štorah (kolodvor) pri Celju.

Naprodaj

ste ali pa se daste v najem dve posesti kakor tudi dobro obiskovana gostilna. Posesti se nahajata v lepem kraju med Celjem in Laškim trgom.

Več pove Janez Knez, posestnik in gostilničar, Tremarje, p. Laški trg. (52)

Talanda

ceylonski čaj Je jednat in aromatično čist.

Št. I ena kila gl. 5.—

„ II „ „ „ 6.—

„ III „ „ „ 8.—

v zavojih po 20, 50, 125 gramov.

Zaloga: (42) 10-1

v Celju: Jos. Matič; na Vrhanem: J. Lavrič; v Bralovčah: Jos. Panar; v Ormožu: Oskar Diernmayr; v Vojniku: Karol Bayer; v Ptuj: A. Jurca & sin.; v Poljčanah: Karol Sima; v Radgoni: Richard Pretner; v Radečah: J. Haller; v Rogatcu: J. Berling; v Žalcu: J. Priushegga naslednik; v Šentjanu: Adolf Orel; v Trbovljah: F. Krammer; v Laškem: And. Elsbacher; v Slov. Bistrici: A. Pinter; v Slov. Gradcu: Jos. Klinger.

Služba vrtnarja.

Podpisano vodstvo išče poštenega, treznega, delavnega, zelenjedarstva ter cvetličarstva popolnoma zmožnega oženjenega vrtnarja, kateri mora slovenski dobro pisati anati. Plača znaša 800 kron na leto, nadomestek za kurjavo stanovanja pa 40 kron na leto, ali skupaj 70 kron na mesec. Vrh tega dobi vrtnar od skupščine za iz šolskega vrta strankam odprodano zelenjavo in cvetlice 10%. Stanovanje, obstoječe iz kuhinje in dveh sob mu je prosto, prosta tudi poletna zelenjava. Prednost imajo prosilci brez otrok.

Ker je služba kol po veliki noči nastopiti, pošljejo naj prosilci svoje lastnorodne pisane, neokolekane, pač pa s pričali opremljene prošnje prej ko mogoče podpisane vodstvu. (44) 2-1

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (Dolenjsko), 8. februarja 1902.

~~~~~

(40)

Dva učenca

poštenih starišev z dobrimi spričevali in katere imata veselje do trgovine z mešanim blagom sprejmeta se takoj pri Franc Paradižu, trgovcu, Šmarje pri Jelšah.

~~~~~

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Slovenei pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katerekoli konkurence.

Slovenski trgovci.

Posojilnica v Celju razpisuje službo

pomožnega uradnika.

Plača po dogovoru. — Ponudbe se sprejemajo do 28. svečana 1902. (45) 3-1

Trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja na debelo in drobno

Dragotin Hribar-ja v Celju.

Velika izbira vsakovrstnih albumov za slike, poezije in razglednice, glasbenih instrumentov, razglednic s slikami, molitvenikov, trgovskih knjig, gosli, citre, kitare, tamburice itd.

Svilnati papir v vseh barvah, barvani papir na eno ali obe strani, zlati in srebrni papir, zlata pena, podobice za jaslice, perje za ovetlice, ovetje in žica za ovetlice, barva in mah.

Lastna zaloga šolskih zvezkov.

Temni lak za šolske table.

Štampilje in vignete za urade, društva, trgovci in privatnike.

Glavna zaloga cigaretnih papirčkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda] za Spodnje Štajarsko.

—* Točna in solidna postrežba. —*

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Tomaževa žilindra — najizvrstnejši gnoj za polja, njive in vinograde.

Velika izber železnih peči in travniških bran!